

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1028/2025
04.09.2025.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Гордане Којић, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Максимовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 149/24 од 24.12.2024.године и Апелационог суда у Нишу Кж3 бр. 6/25 од 22.05.2025.године, у седници већа одржаној дана 04.09.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Максимовића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 149/24 од 24.12.2024.године и Апелационог суда у Нишу Кж3 бр. 6/25 од 22.05.2025.године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу К.бр.151/24 од 21.08.2024.године окривљени АА је ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Истом пресудом је обавезана противтужиља ББ да плати суду паушал у износу од 5.000,00 динара а окривљеном АА трошкове кривичног поступка у износу од 31.500,00 динара, све у року од петнаест дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Противтужиља ББ је упућена на парнични поступак ради остваривања имовинско-правног захтева.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 149/24 од 24.12.2024.године усвојена је жалба пуномоћника приватне противтужиље ББ, па је преиначена пресуда Основног суда у Прокупљу К.бр.151/24 од 21.08.2024.године, тако што је окривљени АА оглашен кривим да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 60.000,00 динара, коју је окривљени дужан да плати у року

од три месеца по правноснажности пресуде, те да уколико не плати казну у остављеном року, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан затвора, с тим да казна не може бити дужа од шест месеци.

Истом пресудом окривљени је обавезан да приватној противтужиљи ББ надокнади трошкове кривичног поступка у износу који ће суд одредити посебним решењем. Приватна противтужиља ББ је упућена на парнични поступак ради остваривања имовинско-правног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Нишу КжЗ 6/25 од 22.05.2025.године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и потврђена пресуда Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 149/24 од 24.12.2024.године.

Против правноснажних пресуда Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 149/24 од 24.12.2024. године и Апелационог суда у Нишу КжЗ 6/25 од 22.05.2025.године захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Максимовић, због повреде закона из члана 16., 84., 438. став 2. тачка 1) и тачка 3), 439. тачка 1), 2) и 3), 451. став 1. и 460. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Максимовића је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног истиче да се у радњама окривљеног не стичу сви битни елементи кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, с обзиром да у изреци пресуде није наведено да је дело учињено са очигледном намером омаловажавања, а што представља субјективни елемент кривичног дела, те по оцени браниоца, када је увредљива изјава дата у заштити оправданих интереса, а што је случај у овом предмету, то намера омаловажавања, иако није експлицитно садржана у бићу овог кривичног дела, улази у њен појам и као таква мора бити обухваћена изреком пресуде.

Основни облик кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика чини онај ко увреди другог, док квалификовани облик из става 2. истог члана постоји ако је дело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу. Одредбом члана 170. став 4. Кривичног законика прописано је да се неће казнити за дело из става 1. до 3. овог члана учинилац,

ако је излагање дато у оквиру озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива, политичке делатности, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, ако се из начина изражавања или из других околности види да то није учинио у намери омаловажавања.

Изреком пресуде Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 149/24 од 24.12.2024. године, окривљени АА је оглашен кривим што је дана 02.03.2023 године, у времену око 11.20 часова, у Прокупљу, у улици српске дивизије бр.4, у згради суда, на другом спрату, испред суднице судије Маје Динчић, чекајући позив за суђење, способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, свестан свога дела и његове забрањености, чије извршење је хтео, увредио окривљену – приватну тужиљу ББ из ..., на тај начин што јој је без икаквог повода, у присуству сведока адвоката, ВВ и адвоката ГГ, упутио речи увреде на немачком језику: „Du bist verrückt!!!, du bist dachlost!!!“, што у преводу на српски језик значи: „Ти си луда, Ти си бескућник!!“.

По оцени Врховног суда, из чињеница и околности означених у чињеничном опису дела у изреци првостепене пресуде, произилазе сва законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које је окривљени АА оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективна, која се тичу радње извршења, која се састоји у томе да је окривљени увредио окривљену, тако и субјективна обележја која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, који је обухватио и свест о забрањености дела.

Самим тим су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, са образложењем да су повређене одредбе члана 16. и 84. ЗКП приликом оцене доказа и утврђења чињеница током другостепеног поступка. Бранилац је истакао и повреде закона из члана 451. став 1. и 460. став 1. ЗКП, јер трећестепени суд није ценио жалбене наводе браниоца у образложењу пресуде и није изнео разлоге које је испитивао.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног суштински оспорава утврђено чињенично стање односно истиче повреду закона из члана 440. ЗКП, полемичући са чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама и указујући на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, наводећи да ниједним доказом није утврђено да је окривљени упутио увредљиве речи оштећеној, па ни исказом сведока ВВ, који је само навео да је чуо неке речи на немачком језику, али да их није разумео, док је сведок ГГ, који зна немачки језик, био изричит да окривљени није упутио никакве увредљиве речи, јер да јесте, он би их он разумео, те да другостепени суд није прихватио предлог одбране за суочење ова два сведока, а у образложењу пресуде није дао аргументоване разлоге за овакву одлуку.

Како повреде закона из члана 16., 84., 438. став 2. тачка 3), 440., 451. став 1. и 460. став 1. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана

485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у оцену изнетих навода, није ни упуштао.

Иако је бранилац у захтеву за заштиту законитости формално означио повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 439. тачка 2) и 3) ЗКП, које представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости, у образложењу захтева бранилац не конкретизује у чему се наведене повреде закона састоје, односно не наводи на ком доказу се побијане пресуде заснивају, а на ком се по закону нису могле заснивати, због чега је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, нити како је одлуком о кривичној санкцији или о одузимању имовинске користи или о опозивању условног отпуста, повређен закон. Одредба члана 484. ЗКП налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреду закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само формално опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји. С тога је Врховни суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Максимовића у овом делу нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, па се у оцену ових повреда није упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић